

РЕШЕНИЕ

№ 147

гр. Пловдив, 04.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, X СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети януари през две хиляди двадесет и шеста година в следния
състав:

Председател: Пламен Чакалов

Членове: Румяна Андреева
Бранимир Василев

при участието на секретаря Бояна Ал. Дамбулева
като разгледа докладваното от Румяна Андреева Въззивно гражданско дело №
20255300502829 по описа за 2025 година

Производството е въззивно и е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Постъпила е въззивна жалба от УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, ЕИК ***
против решение № 2541/06.06.2024 г. по гр.д. № 11323/2022 г. на Районен съд -
Пловдив, XV гр. състав, като същото се обжалва в частта му, с която „УМБАЛ
Свети Георги“ ЕАД - Пловдив е осъдено да заплати на Г. Т. Х. с ЕГН *****
сумата от 109,46 лв., представляваща имуществени вреди за закупени лекарства
във връзка с професионално заболяване „***“ за месец юни 2022 г. и месец юли
2022 г., ведно със законната лихва от 03.08.2022 г. до окончателното погасяване,
както и в частта с която „УМБАЛ Свети Георги“ ЕАД - Пловдив е осъдено да
заплати сумата от 1 827,84 лв., представляваща имуществени вреди от
професионално заболяване „***“ за закупуване на лекарства от датата на подаване
на исковата молба до 01.06.2025 г., или до настъпване на основание за изменение
или прекратяване в рамките на този период, ведно със законната лихва от
03.08.2022 г. до окончателното погасяване. Жалбоподателят „УМБАЛ Свети
Георги“ ЕАД - Пловдив поддържа, че в тези части решението е неправилно поради
противоречие с материалния закон. Поддържа, че не е доказано защо именно тази
страна дължи обезщетение за вреди, настъпили от професионално заболяване, като
счита, че не е доказано твърдението, че ищцата е била негов служител към момента
на признаване на заболяването за професионално, нито пък е работила при него в
периода, за който твърди, че е установено влошаване на това заболяване. Счита, че
ищцата не е доказала при условията на пълно и главно доказване, че претенцията
за имуществени вреди под формата на направени разходи за лекарства, в това

число и бъдещи такива, са пряко свързани с професионалното заболяване. Напротив, счита, че това се опровергава от приетата съдебно-медицинска експертиза. Счита, че не е представено експертно решение, което да установи допълнителни здравни състояния, а дори и да се приеме, че е такова влошение е налице, то не е настъпило три години преди завеждане на исковата молба, а много по-рано и правото на иск е погасено по давност. Моли се за отмяна на решението в обжалваните части и постановяване на друго такова, с което тези искове да бъдат отхвърлени.

Въззиваемата страна по тази въззивна жалба Г. Т. Х. оспорва същата като неоснователна и моли същата да бъде оставена без уважение. Поддържа, че неправилно във въззивната жалба се сочи, че предмет на делото са вреди от ексцес, а претенцията и е била за вреди от късно проявление на професионално заболяване.

Постъпила е въззивна жалба Г. Т. Х. с ЕГН ***** против същото първоинстанционно решение в частта му, с която е отхвърлен предявеният от нея против „УМБАЛ Свети Георги“ ЕАД иск за заплащане на сумата от 15 000 лв., представляваща обезщетение за новонастъпили неимуществени вреди от късно проявление на професионалното заболяване „****“, считано от датата на подаване на исковата молба до 01.06.2025 г., както и в частта, с която е отхвърлен предявеният от нея против „УМБАЛ Свети Георги“ ЕАД иск за заплащане на сумата от 15 000 лв., представляваща обезщетение за новонастъпили неимуществени вреди от късно проявление на професионалното заболяване „****“, считано от 03.08.2019 г. до 03.08.2022 г. Жалбоподателката поддържа, че в тези му части решението на първоинстанционния съд е недопустимо, неправилно, необосновано, постановено при съществени процесуални нарушения. Счита, че съдът е разгледал непредявен иск за ексцес, а не е разгледал наведените като основание за иска обстоятелства за вреди от късно проявление на болестта, поради което счита, че постановеното решение е недопустимо и следва да бъде обезсилено, а делото да бъде върнато за ново разглеждане в тези части. По същество поддържа, че решението е неправилно, като съдът неправилно е приложил материалния закон при решаване на въпроса с изтеклата погасителна давност. Твърди, че с иска предявен пред първата инстанция се търси обезщетение за вреди, които са пряка и непосредствена последица на професионалната болест, настъпили в по-късен период и представляват новонастъпили вреди от по-късно проявление на заболяването. Моли за обезсилване на постановеното решение в тази част като недопустимо, а при условията на евентуалност за отмяната му като неправилно. В случай, че въпросът бъде решен по същество, моли за уважаване на предявените искове. Претендира адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38 от ЗА за двете инстанции.

Въззиваемата страна по тази въззивна жалба „УМБАЛ Свети Георги“ ЕАД е оспорила същата като неоснователна. Моли за потвърждаване на обжалваното решение. Претендира заплащане на разноски.

Пловдивският Окръжен съд, след преценка на събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема за установено следното:

Въззивните жалби са подадени в срока по чл. 259, ал.1 от ГПК от лица, имащи право на обжалване и са процесуално допустими.

Според чл.269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността

на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част. По останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

Съдът намира, че обжалваното решение е валидно, но е недопустимо.

С обжалваното решение ПРС е приел, че е сезиран с иск с правно основание чл. 200, ал. 1 от КТ за присъждане на обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени и имуществени вреди, произтичащи от настъпило усложнение и влошаване на здравословното и състояние вследствие на установено професионално заболяване „***“. Посочил е предпоставките за уважаване на иска: наличие на експес на професионално заболяване, констатиран по надлежния ред с влязло в сила решение, вреди, причинна връзка между вредите и професионалната болест и размер на вредите. В решението съдът е формирал мотив, че професионалният характер на заболяването на ищцата е установен на 05.10.1994 г., от която дата е възникнало и задължението на ответника да я обезщети. Приел е, че към датата на предявяване на исковата молба предвиденият давностен срок е изтекъл, поради което съдът не може да присъди обезщетение за неимуществени вреди, възникнали вследствие на професионалното заболяване на ищцата. Приел е още, че не са ангажирани доказателства, от които да е видно, че впоследствие (след установеното с ЕР здравословно състояние) е настъпило влошаване на здравословното състояние, в резултат на това професионално заболяване, което да предпостави вменяването на отговорност на работодателя за обезщетение на вреди от настъпил „***“.

При така формираната воля с диспозитива на решението ПРС е отхвърлил исковете за заплащане на обезщетение за „новонастъпили неимуществени вреди от късно проявление на професионалното заболяване „***“, считано от датата на подаване на исковата молба до датата 01.06.2025 г.“, както и за заплащане на обезщетение за „новонастъпили неимуществени вреди от късно проявление на професионалното заболяване „***“, считано от 03.08.2019 г. до 03.08.2022 г.

В резултат на анализа на същата фактическа обстановка и така формираните правни изводи ПРС е приел, че исковете за репарирание на имуществени вреди, изразяващи се в средства за закупуване на лекарства за същото професионално заболяване са основателни и доказани и е уважил същите.

Предвид тези констатации Пловдивският окръжен съд приема, че с решението на районния съд е разгледал искове и е формирал мотиви за вреди от експес, каквито не са били предявени. С диспозитива се е произнесъл по искове за вреди от късно проявление на професионалното заболяване, каквито не са били разгледани.

При предявен иск с правно основание чл. 200, ал. 1 от КТ за обезщетение за неимуществени вреди в резултат на експес, на установяване подлежат фактите да е диагностицирано професионално заболяване в резултат на положения от ищеца труд по трудово правоотношение с ответника /или неговия праводател, да е налице твърдяно и доказано влошаване на здравословното състояние /****/ на ищеца, което да е настъпило след изтичане на периода от време, за който е била първоначално установена увреда на здравето на ищеца и той е бил обезщетен. Това влошаване на здравословното състояние трябва да е в пряка причинно - следствена връзка с уврежданията от професионалното заболяване. Установена е съдебна практика на ВКС, в която е дадено разрешение, че влошаване на здравословното състояние /***/ е налице, когато е установена качествена промяна на полученото

увреждане при трудовата злополуката, съответно при професионалното заболяване, като влошаването следва да е в причинна връзка с увреждането. Причинната връзка следва да бъде установена, а влошаването следва да не е било предвидено и съобразено при първоначалното обезщетение за неимуществени вреди. При оценка на подлежащите на обезщетяване вреди съдът трябва да съобрази само тези от влошаване на здравословното състояние, а не от цялостното увреждане на здравето, като изключи от репарацията тези, които предхождат констатацията на експеса.

Ищцата е изложила твърдения в исковата молба, че в периода 04.11.1986 г. - 01.04.1994 г. е работила като ***в Първа хирургия при ВМИ - Пловдив, чийто правопреемник бил ответникът УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД. Твърди, че с експертно решение на ТЕЛК от 01.04.1994 г. е била диагностицирана с „****“, с което била определена като инвалид трета група за срок на инвалидност - една година. Експертното решение било допълнено с ЕР на ТЕЛК от 05.10.1994 г., с което заболяването на ищцата било признато за професионално заболяване въз основа на Акт за трудова злополука № 27/06.09.1994 г., в който акт било посочено, че професионалното заболяване е станало в Първа хирургия при ВМИ, като е причинено следното увреждане: „****“ и „****“. В периода 1995 г. - 2017 г. ищцата се явявала на преосвидетелстване, за което били издавани експертни решения от ТЕЛК, като по всяко от тях бил определян нов срок на инвалидност. С ЕР на ТЕЛК от 01.12.2005 г. била преосвидетелствана като инвалид с 50 % неработоспособност от професионалното заболяване за срок от три години. С ЕР на ТЕЛК от 13.06.2017 г. отново е била преосвидетелствана като инвалид с 50 % неработоспособност от професионалното заболяване за срок от три години.

Счита, че във връзка с обявеното извънредно положение в страната от 13.03.2020 г. до 13.05.2020 г. експертното решение на ТЕЛК от 13.06.2017 г. е продължило действието си до 30.06.2022 г., тъй като срокът е изтекъл по време на извънредната обстановка. С ЕР на ТЕЛК от 21.06.2022 г. е била преосвидетелствана като инвалид с 50 % неработоспособност за срок от три години - до 01.06.2025 г., с 50 % неработоспособност по професионалното заболяване „****“.

С исковата молба ищцата не е твърдяла наличието на влошаване - експес на професионалното заболяване. Твърденията и са били, че заболяването и е било признато за професионално с ЕР на ТЕЛК през 1994 г., че периодически във времето са издавани последващи решения на ТЕЛК, с които е потвърждаван професионалният характер на заболяването, като в последните години и е определян същият процент на инвалидизация – 50%, а са определяни само нови тригодишни периоди на същата. Изрично е посочила, че не твърди влошаване на здравословното си състояние, а търси обезщетяване на последващи вреди на деликта, които не могат да бъдат квалифицирани като влошаване на здравословното състояние, намират се в пряка и непосредствена последица от деликта и не са били обезщетени. Претендира се за обезщетяване на новонастъпили имуществени и неимуществени вреди от късно проявление на професионално заболяване, които касаят последния период на преосвидетелстване – три години преди предявяване на исковата молба и след това до изтичане на срока на последното ЕР на ТЕЛК, доколкото подобрение не се очаква. Тези искове не са били разгледани.

Ето защо се приема от въззивния съд, че с решението си районният съд не се е произнесъл по предявените искове. Поради изложеното съдът приема решението

за недопустимо, поради което същото следва да се обезсили изцяло, а делото следва да се върне на друг състав на първостепенния съд за произнасяне по предявените искове.

Предвид обезсилването на решението, въпросът за разноските не следва да се разглежда, а такива следва да се присъдят при решаване на спора по същество.

По тези съображения и на основание чл.270, ал.3 от ГПК, Съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА изцяло решение № 2541/06.06.2024 г. по гр.д. № 11323/2022 г. на Районен съд - Пловдив, XV гр. състав.

ВРЪЩА делото на друг състав на Районен съд – Пловдив за произнасяне по предявения иск.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните в частта на исковете за репарирание на неимуществени вреди, а в останалата му част е окончателно на основание чл. 280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____